

Beperkt in beeld

Onderzoek naar de begeleiding
naar werk van jongeren met
een arbeidsbeperking

Raadsinformatiebijeenkomst
11 januari 2018

In gesprek met jongeren (casus 1)

In gesprek met jongeren (casus 1)

Achtergrond: 19 jaar, verstandelijke beperking,
praktijkonderwijs, sterk gemotiveerd,
graag werk met persoonlijke begeleiding

Instrumenten: eigen dienstverlening (Team Jongeren),
proefplaatsing, loonwaardemeting,
jobcoach, jobhunter, Young Ambition

Resultaat: thuis

Verbeteren: regie, tijdigheid, communicatie

In gesprek met jongeren (casus 2)

In gesprek met jongeren (casus 2)

Achtergrond: 25 jaar, lichamelijke beperking,
Mbo3, Wajong-herkeuring-indicatie
banenafpraak, wisselende energie

Instrumenten: eigen dienstverlening, groepsbijeenkomst

Resultaat: thuis (1,5 jaar)

Verbeteren: vaste contactpersoon, regie

Inhoud presentatie

1. Opzet rekenkameronderzoek
2. Onderzoeksterrein
3. Conclusies en aanbevelingen
4. Bestuurlijke reactie

1. Opzet rekenkameronderzoek (1)

Centrale vraag:

Welke activiteiten onderneemt de gemeente Utrecht om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren met een arbeidsbeperking (die wel arbeidsvermogen hebben) zijn toegerust voor deelname aan de arbeidsmarkt en ondersteund worden bij het vinden van werk of een passende vervolgopleiding?

1. Opzet rekenkameronderzoek (2)

Onderzoek uitgevoerd in samenwerking met bureau Panteia

→ producten: hoofdrapport en nota van bevindingen rekenkamer, onderzoeksrapport Panteia (internetpublicatie)

Belangrijke onderzoeksstappen:

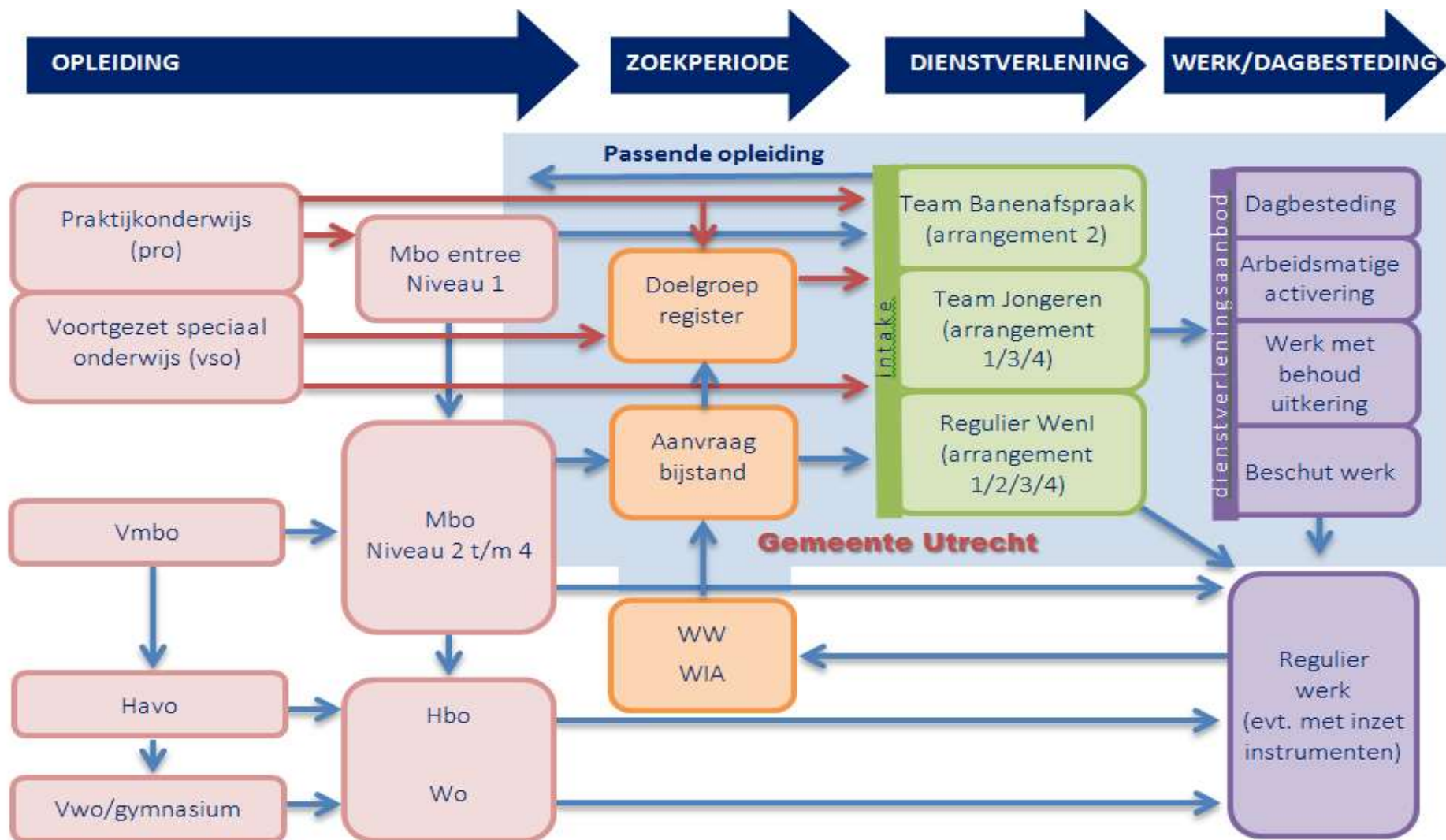
- Gesprekken met:
 - Groep vertegenwoordigers arbeidsmarktregio
 - Groep vertegenwoordigers onderwijsveld
 - Beleidsadviseurs, werkmatchers, Buurtteam MBO, U-2B Heard!
- Casestudies 10 jongeren en personen uit hun netwerk
- Spiegelen aan gemeenten Amsterdam en Den Haag

1. Opzet rekenkameronderzoek (3)

Kenmerken jongeren in het onderzoek:

- **Aard arbeidsbeperking:** verstandelijk (7), lichamelijk (5), psychisch (2) => soms combinatie
- **Opleiding:** Pro (4), Vso (2), Vmbo, Mbo1, Mbo3, Wo (prop.)
hieruit voortvloeiend **startkwalificatie:** ja (2), nee (8)
- **Geslacht:** man (6), vrouw (4)
- **Leeftijd:** 18 t/m 26 jaar
- **Huidige situatie:** thuis (5), werk (3), arbeidsmatige activering, dagbesteding

2. Onderzoeksterrein

3. Conclusies

Hoofdconclusie:

- Veel activiteiten om jongeren met een arbeidsbeperking toe te rusten en te ondersteunen
- Doelgroep is beperkt in beeld
- Meer regie en samenwerking nodig (intern en extern)
- Zicht op inzet en resultaten beperkt $\Rightarrow$ geen uitspraken over doelmatigheid en doeltreffendheid

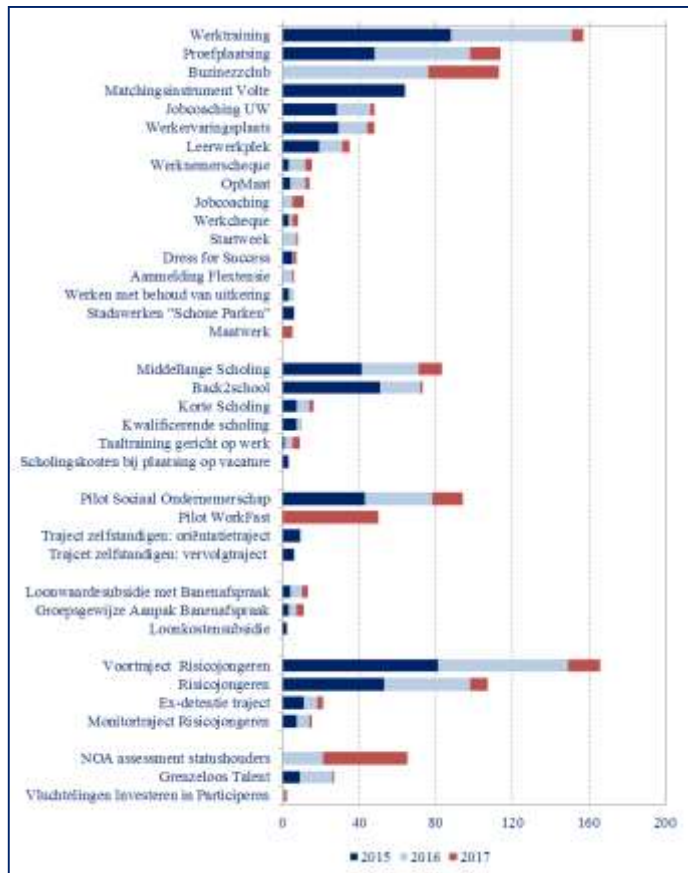
Conclusie 1

Geen volledig inzicht in omvang, samenstelling en ontwikkeling doelgroep jongeren met arbeidsbeperking

- Delen wel in zicht:
 - jongeren praktijkonderwijs & voortgezet speciaal onderwijs
 - jongeren tot 23 jaar met schooluitval (soms met vertraging)
- Groep is breder: uitval op latere leeftijd, regulier onderwijs, thuiswonende jongeren zonder opleiding/dagbesteding/werk/uitkering
- Breng omvang en samenstelling doelgroep in kaart, kijk daarbij naar ontwikkeling instroom
- Benut / verbind hiervoor registraties, kennis en inzichten van organisaties die bij deze doelgroep betrokken zijn.

Conclusie 2

Breed en divers aanbod aan instrumenten,
inzicht in effectiviteit ontbreekt

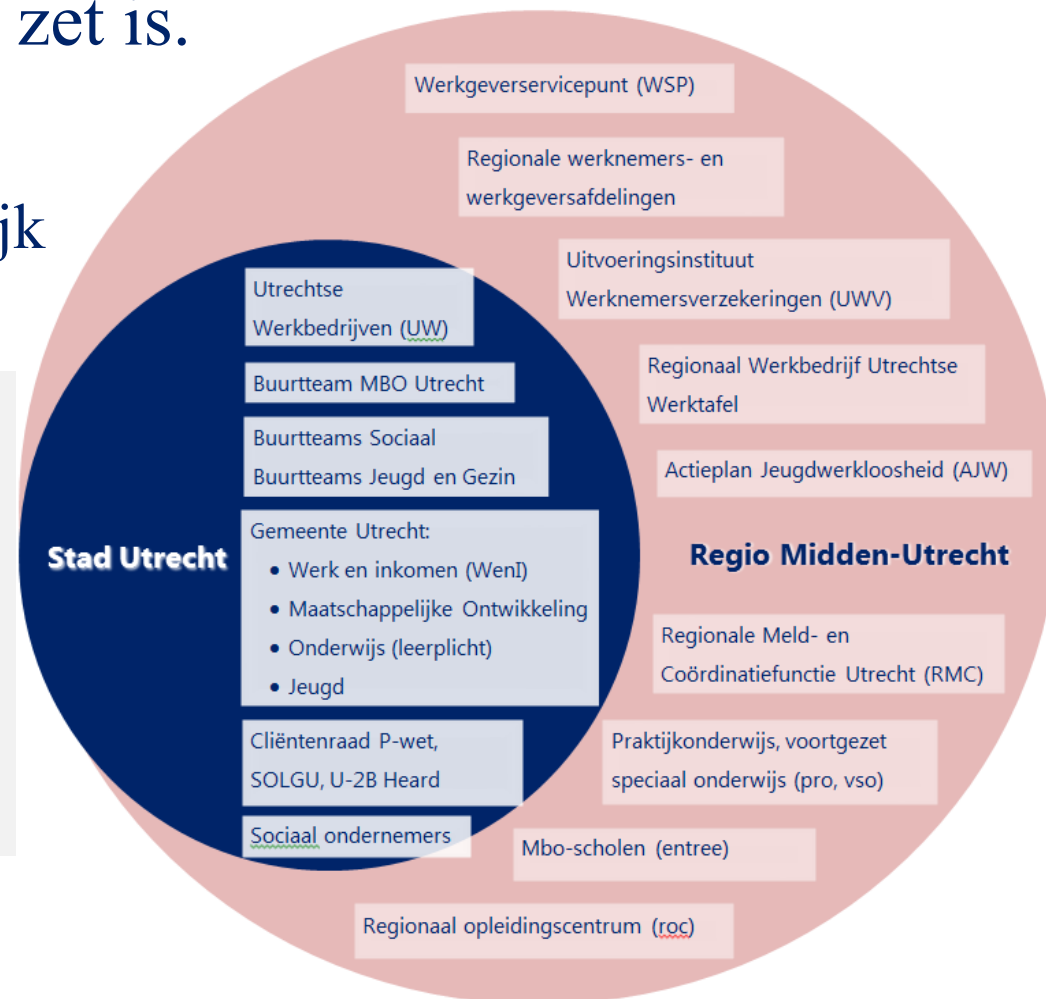

- Trajecten zijn meestal passend bij achtergrond
- Kritisch over instrumenten waar financiële prikkel ontbreekt
- Evaluer inzet van instrumenten en borg continuïteit en financiering bewezen effectieve instrumenten
- Maatregelen nodig om passende dienstverlening d.m.v. instrumenten te borgen

Conclusie 3

Samenwerking vraagt stevige regie gemeente.
Niet altijd helder wie aan zet is.

- Samenwerking op veel manieren, maar onduidelijk wie overzicht houdt
- Verbeter samenwerking (externe) partners
- Vaste aanspreekpunten en duidelijke taakverdeling
- Samenwerking beter afstemmen en vastleggen

Conclusie 4

Dienstverlening veelal positief gewaardeerd.
Juiste ingang vinden bij gemeente soms moeilijk.

- Jongeren zijn over bestaande contacten en inzet ondersteuning veelal tevreden.
 - Niet altijd helder wie met vragen te benaderen
 - Voor jongeren en ouders onduidelijk wie regie voert over de dienstverlening: werkmatcher, jobcoach, jobhunter etc.
- Voor goed inzicht op het traject is vaste contactpersoon (die de regie voert en overzicht heeft) per jongere vereist
 - Beter monitoren ontwikkeling jongeren in arrangementen 3 en 4, regelmatig contact onderhouden

Conclusie 5

Informatie van gemeente wordt vaak niet begrepen.
Gebrek aan informatie zorgt voor verkeerde verwachtingen.

- Brieven onduidelijk, gesprekken langs jongeren heen
 - Veel onduidelijkheid over nut en betekenis, dienstverlening en verwachtingen (over en weer)
- Laat communicatie en voorlichting meer aansluiten bij kennis- en opleidingsniveau en leefwereld jongeren met arbeidsbeperking
 - Belangrijke brieven mondeling toelichten
 - Loket waar jongeren en ouders met vragen terecht kunnen
 - Zorg voor juiste verwachtingen werkgevers en jongeren

Conclusie 6

Gegevens gemeente onvoldoende om doelmatigheid en doeltreffendheid vast te stellen voor deze doelgroep

- Arbeidsbeperking op individueel niveau in klantdossier vastgelegd, geen sturingsinformatie op te genereren
 - Succesvolle instrumenten, volledig inzicht ontbreekt
- Verbeter de registratie zodat goede, actuele sturingsinformatie beschikbaar komt
 - Koppelingen tussen registraties
 - Kosten doelgroep toevoegen
 - Nader onderzoek naar betere sturingsinformatie binnen wettelijke kaders privacy

4. Bestuurlijke reactie/nawoord

- + College ontwikkelt beleid samen met tal van organisaties, zowel in stedelijk als regionaal verband
- + Oog voor belangrijke verbindingen (leerlingzaken-onderwijs-arbeidsmarkt-werk en inkomen etc)
- + Goed om ondersteuning in te zetten voor wie het echt nodig heeft

➔ Ziet het college de urgentie voldoende van de uitkomsten ?

- !! Doelgroep die problemen ondervindt breder dan uitstroom pro/vso en indicatie banenafpraak
- !! Beleid mogelijk minder effectief dan verondersteld, afspraken resulteren niet altijd in gewenste sluitende aanpak, sommige jongeren raken (te lang) buiten beeld.

Tot slot

